

Přílohy

Příloha 1 Počet uchazečů o zaměstnání v České republice k 31.12, rozděleno dle věku (počet v tisících, zaokrouhleno)

Kalendářní rok →	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Věk uchazeče↓									
Do 24 let									
Ženy		49,1	53,5	53,9	49,5	43,5	36,6	25,9	27,5
Muži		70,4	76,8	75,5	66,3	53,0	41,9	28,9	33,2
25 – 29 let									
Ženy		34,0	36,3	37,2	35,3	31,4	26,2	19,3	18,4
muži		29,5	33,9	36,2	34,9	30,9	25,7	17,8	19,5
30 - 39 let									
Ženy		58,8	63,7	68,3	71,6	69,6	63,0	50,1	47,3
Muži		40,9	44,8	47,9	48,5	45,6	39,3	30,0	32,2
40 – 49 let									
Ženy		54,0	57,0	60,3	63,6	61,3	54,6	43,5	41,2
muži		46,1	48,6	50,4	50,7	46,7	39,5	30,6	29,8
Nad 50 let									
Ženy		36,0	46,9	52,8	56,3	59,8	58,4	52,4	49,2
Muži		43,1	53,0	59,9	65,0	68,6	63,2	56,4	53,9

Zdroj: www.mpsv.cz, upraveno

Příloha 2 Rozčlenění diskriminačních znaků

Rok	Zákon č.435/2004 Sb., o zaměstnanosti	Diskriminační znak	Počet případů celkem	Přímá ženy	Nepřímá ženy	Přímá muži	Nepřímá muži
1.pololetí roku 2006	§4 odst.1	Nerovné zacházení	83	41	1	41	0
		§4 odst.2	Věk	15	6	0	8
	Celkem §4 odst.2		89	45	8	27	9
	§12 odst.1 písm., a)	Věk	5	0	3	0	2
		Celkem §12 odst.1 písm., a)	35	15	4	14	2
1.pololetí roku 2007	§4 odst.1	Nerovné zacházení	33	4	17	1	11
		§4 odst.2	Věk	33	3	16	3
	Celkem §4 odst.2		47	5	16	13	13
	§12 odst.1 písm., a)	Věk	45	8	20	4	13
		Celkem §12 odst.1 písm., a)	52	9	22	8	13
Rok 2008	§4 odst.1	Nerovné zacházení	14	6	0	6	2
		§4 odst.2	Věk	20	7	2	6
	Celkem §4 odst.2		54	14	7	25	8
	§12 odst.1 písm., a)	Věk	5	0	3	1	1
		Celkem §12 odst.1 písm., a)	8	1	4	2	1

Zdroj: www.mpsv.cz, upraveno

Vysvětlení tabulky:

§4 odst.1: Účastníci právních vztahů jsou povinni zajišťovat rovné zacházení se všemi fyzickými osobami uplatňující právo na zaměstnání

§4 odst.2: Při uplatňování práva na zaměstnání je zakázána přímá i nepřímá diskriminace

§12 odst.1 písm., a): Účastníkům právních vztahů vznikajících podle tohoto zákona je zakázáno činit nabídky zaměstnání, které mají diskriminační charakter

Příloha 3 Formulář podání stížnosti ombudsmanovi na diskriminaci

Podání ochránci z důvodu namítané diskriminace

Jméno a příjmení:

(příp. název právnické osoby, jméno a příjmení osoby oprávněné k jednání:

Adresa:

Kraj:

Ročník narození (nepovinné):

Telefon:

E-mail:

Podává-li podnět zástupce (na základě plné moci), jméno, příjmení, bydlíště a telefon zástupce:

1. Předchozí podněty adresované ochránci:

2. Diskriminace je namítána z důvodu (prosím vyznačte):

- etnického původu,
- pohlaví,
- věku,
- zdravotního postižení,
- národnosti,
- náboženského vyznání, víry či světového názoru,
- sexuální orientace,
- jiného (uved'te):

3. K diskriminaci mělo dojít v oblasti (prosím vyznačte):

- zaměstnání a přístupu k zaměstnání, povolání, služebním poměru,
- přístupu k podnikání či jiné výdělečné činnosti,
- odměňování v zaměstnání,
- přístupu ke zboží a službám (např., v obchodě, restauraci apod.),
- bydlení (např. při sjednávání nájemní smlouvy, v realitní kanceláři),
- v přístupu ke zdravotní péči a jejímu poskytování (např. v nemocnici, u lékaře, zubaře apod.),
- výkonu veřejné správy (např. na úřadě, ve škole apod.),
- v jiné oblasti (uveďte):

4. Diskriminace se měl dopustit:

(Uveďte celý název, adresu popř. telefon toho, jenž se měl dopustit diskriminačního jednání, tj. např. název firmy popř. jméno osoby)

5. Stručně vylíčení podstatných okolností věci:

6. Byly již pro nápravu výše uvedené situace provedeny nějaké kroky (*např. událost byla nahlášena na úřadě, policii, podaná žaloba k soudu apod.*):

7. Čeho chcete podáním veřejnému ochránci práv dosáhnout?

8. Můžete předložit nějaké důkazy prokazující, že došlo k diskriminaci (*např. různé listiny, audio či video nahrávky, svědectví dalších osob apod.*)?:

9. Jiné:

V Brně dne

(podpis stěžovatele)

(Jméno a příjmení právníka/podpis)

Příloha 4 Příklad pomoci ombudsmanem

Podnět sp. zn.: 3209/2005/VOP/PKD

„Porušení zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace při přijímání do zaměstnání je závažným pochybením, za které by měly úřady práce sankcionovat kontrolovaný subjekt uložením pokuty.

Na ochránce se obrátil pan P. V. se stížností na postup Úřadu práce Brno-město při provádění kontroly u subjektu (působícího v oblasti sdělovacích prostředků), u kterého se stěžovatel ucházel o zaměstnání. Na základě inzerátu zveřejněného v denním tisku se stěžovatel přihlásil do výběrového řízení na místo reportéra, přičemž splňoval veškeré požadavky uvedené v inzerátu. Přesto od společnosti obdržel sdělení, že nebyl zařazen do užšího kola výběru. Měl zato, že důvodem pro nezařazení do užšího kola nemohla být jiná skutečnost než jeho věk, neboť v nabídce práce uveřejněné též na internetových stránkách bylo uvedeno, že „práce je nabízena v kolektivu mladých lidí“, což stěžovatel považoval za skrytý požadavek na nižší věk uchazečů.

Úřad práce provedl u příslušné společnosti kontrolu a shledal porušení zákazu diskriminace, neboť kontrolovaný subjekt uveřejnil v denním tisku inzerát s nabídkou zaměstnání, jehož obsahem byla mj. i podmínka věku do 30 let. Úřad práce uložil kontrolované osobě povinnost odstranit zjištěné nedostatky a podat o tom písemnou zprávu.

Ochránce přesto shledal v postupu úřadu pochybení. Zejména úřadu vytkl, že nepřistoupil k uložení pokuty za spáchání správního deliktu. Opatření uložené úřadem podle ochránce sice působí do budoucna, avšak inzerát obsahující jasně diskriminující znak (věk) byl v minulosti otištěn již dvakrát. Jeho znění tak mohlo odradit větší počet potencialních uchazečů o zaměstnání, kteří byli kontrolovanou osobou diskriminováni na základě věku. Uložení pokuty za toto závažné porušování zákona o zaměstnanosti by podle ochránce působilo preventivně nejen vůči kontrolované osobě, ale i vůči ostatním subjektům nabízejícím zaměstnání. Sankci však již nebylo možné uložit, a to s ohledem na prekluzivní lhůty stanovené pro zánik odpovědnosti za správní delikt. Ochránce proto úřad požádal, aby do budoucna postupoval k obdobným případům více restriktivně.“

(Souhrnná zpráva o činnosti veřejného ochránce práv za rok 2007: 78)

Příloha 5 Dotazník rozeslaný mezi úřady práce

Dotazník mezi úřady práce

**DISKRIMINACE STARŠÍCH OSOB
PŘI HLEDÁNÍ SI PRÁCE**

Dotazníkové šetření k diplomové práci

**Bc. Marcela Chlapcová
Univerzita Karlova
Fakulta sociálních věd
Veřejná a sociální politika**

2010

1. Jaké jsou podle Vás nejčastější formy diskriminace při přijímání osob do zaměstnání?

2. Souhlasíte s tvrzením, že v současné době mají lidé starší 50 let problém s pracovním uplatněním? Jakou roli při zaměstnávání starších osob hrají předsudky?

3. Jaké jsou podle Vás přednosti starších osob z hlediska jejich uplatnění na trhu práce?

4. Jaké jsou podle Vás nedostatky starších osob z hlediska jejich uplatnění na trhu práce?

5. Objevily se již na Vašem úřadě oficiální stížnosti z důvodu věkové diskriminace starších osob v přístupu k zaměstnání? Pokud ano, v jakých letech se objevily, kolik jich bylo a bylo v daných případech Vámi zjištěno pochybení zaměstnavatele?

6. Kolik Váš úřad provedl v jednotlivých posledních pěti letech vlastních kontrol zaměstnavatelů z důvodů možné diskriminace starších osob při přijímání do zaměstnání (dodržování právních předpisů o zaměstnanosti) ?

DĚKUJI ZA VYPLNĚNÍ.

Příloha 6 Dotazník mezi registrovanými nezaměstnanými úřadu práce Teplice

Dotazník mezi nezaměstnanými

**DISKRIMINACE STARŠÍCH OSOB
PŘI HLEDÁNÍ SI PRÁCE**

Dotazníkové šetření k diplomové práci

**Bc. Marcela Chlapcová
Univerzita Karlova
Fakulta sociálních věd
Veřejná a sociální politika**

1. Setkal/a jste se někdy osobně s diskriminací z důvodu vyššího věku při hledání si práce? (pouze 1 odpověď)

- A) ANO – v pracovní inzerci
- B) ANO - při pohovoru
- C) ANO – v pracovní inzerci i pohovoru
- D) NE → **Pokud jste se neseťkal/a:** pokračujte na otázku č.4

2. Kolikrát jste se osobně setkal/a při hledání práce s věkovou diskriminací? (1 odpověď)

- A) jednou
- B) dvakrát
- C) třikrát
- D) čtyřikrát a více

3. Podal/a jste oficiální stížnost, že jste byl/a diskriminován/a z důvodu vyššího věku?

A) ANO - Vypište komu jste stížnost podal/a:

.....

B) NE - Vypište stručně důvod, proč jste si nestěžoval/a:

.....

4. Které z následujících myšlenek by ovlivnily Vaše rozhodnutí, zda oficiálně nahlásit či nenahlásit setkání se s věkovou diskriminací při hledání práce? (více odpovědí)

A) nevím, jaká jsou má zákonná práva	E) nevěřím, že by to mělo smysl
B) mám na to ze zákona právo	F) věřím, že bych mohl/a uspět
C) nevím (nejsem si jistý/á), kam to nahlásit	G) finanční náročnost
D) vím, kam to nahlásit	H) není to (nemusí to být) finančně nákladné
	I) strach ze zaměstnavatele

K) nemám strach, že by mi to
uškodilo

L) jiné – vypište:.....

5. Které instituci jako první by bylo podle Vás správné nahlásit setkání se s věkovou diskriminací při hledání práce? (pouze 1 odpověď)

Vypište:.....

6. Na koho byste se mohl/a dle Vás oficiálně se stížností obrátit v případě, že setkáte v pracovní inzerci s věkovou diskriminací? (možnost více odpovědí)

A) úřad práce

B) policie

C) okresní soud

D) krajský soud

E) Ústavní soud

F) ombudsman (veřejný ochránce práv)

G) nestátní nezisková organizace

H) Inspektorát práce

I) jiné – vypište:

7. Který z následujících oficiálních způsobů řešení byste si vybral/a, pokud byste se setkal/a s věkovou diskriminací při pracovním pohovoru? (možnost více odpovědí)

A) vyjednávání (přímo se zaměstnavatelem)

B) mediací (se zaměstnavatelem za pomoci prostředníka)

C) úřad práce

D) policie

E) okresní soud

F) krajský soud

G) Ústavní soud

H) ombudsman (veřejný ochránce práv)

I) nestátní nezisková organizace

J) Inspektorát práce

I) jiné – vypište:.....

8. Po kolikáté jste již veden/a na úřadu práce? Vypište:

10. Kolik měsíců jste v současné době již veden/a na úřadu práce?

Vypište:.....

11. Pohlaví: Vypište:..... (muž - žena)

12. Věk: Vypište:

13. Znalost cizích jazyků: Vypište:.....

14. Znalost práce s počítačem: ANO – NE (nehodící se škrtněte)

15. Nejvyšší dosažené vzdělání

A) základní, bez vzdělání

B) vyučen/a, střední bez maturity

C) střední s maturitou

D) vysokoškolské

DĚKUJI ZA VYPLNĚNÍ DOTAZNÍKU.